

Omgangsprotocol

KBS K.B.S. O.L.V. Sterre der Zee

Omgangsprotocol van Sterre Der Zee

Inleiding

De Sterre der Zee is een katholieke basisschool en wil vanuit een christelijke levensvisie kwalitatief en goed onderwijs bieden aan alle kinderen op school. Wij willen een ontmoetingschool zijn. Dat betekent dat we openstaan voor kinderen en ouders met verschillende culturele en religieuze achtergronden, zonder onze eigen identiteit te verliezen. In de omgang met kinderen en ouders stellen we waarden en normen als gelijkwaardigheid, solidariteit en respect voor elkaar en de omgeving centraal. De Sterre der Zee moet een plek zijn waar leerlingen, ouders en teamleden zich veilig en gerespecteerd voelen. Ze moeten zichzelf kunnen zijn en er met plezier naar toe komen.

Ons omgangsprotocol is gebaseerd op onze vier kernwaarden t.w. respect, verantwoordelijkheid, samenwerking en veiligheid (en de reflectie hierop). De essentie daarvan is dat kinderen leren hun eigen grens aan te geven en tegelijkertijd die van een ander leren respecteren. Tevens leren zij zelf hun problemen op een positieve manier op te lossen of hulp te halen als zij er zelf niet uitkomen. Op een positieve manier oplossen betekent dat wij kinderen willen leren om te kiezen uit alternatieven die hen verder helpen in plaats van te vertellen wat zij niet mogen. Het doel van de Sterre der Zee op dit gebied is om kinderen zodanig te begeleiden en stimuleren dat ze zich ontwikkelen tot:

- Zelfstandige personen die verantwoordelijkheid kunnen en willen dragen voor zichzelf, voor hun omgeving en voor de samenleving waarvan zij deel uitmaken.
- Met elkaar kunnen samenwerken.
- Met een grote mate van zelfstandigheid hun weg kunnen vinden.
- Verdraagzaam zijn.
- Een onderzoekende houding hebben.

Om dit te kunnen realiseren stellen wij als voorwaarde een vriendelijk en veilig klimaat in een gestructureerde omgeving.

Waarom een omgangsprotocol?

Als team van de Sterre der Zee vinden wij het belangrijk dat we de structuren en grenzen, zoals we die hanteren, duidelijk en eenduidig verwoorden in termen die ook voor kinderen te begrijpen zijn. Uiteindelijk is iedereen erbij gebaat wanneer het helder is wat wel en niet kan.

Te veel regels kunnen echter beperkend werken. Er is dan geen enkele ruimte meer om te handelen naar eigen inzicht.

De Sterre der Zee heeft als doel dat kinderen en jongeren zich ontwikkelen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen en kunnen reflecteren op eigen handelen. Het aanleren van goede omgangsvormen is hierbij essentieel. Hierbij speelt het modelleren van de leerkracht een grote rol.

Door alle regels en afspraken schriftelijk vast te leggen is er duidelijke communicatie binnen de school en met iedereen die actief is op de Sterre der Zee.

Het omgangsprotocol zal op de website geplaatst worden.

Jaarlijks zal dit document geëvalueerd worden. Van alle geledingen binnen de school, directie, teamleden, leerlingen, niet-onderwijzend personeel, ouders en stagiaires, wordt verwacht, dat zij zich houden aan de vastgestelde gedragsafspraken.

Gedragsafspraken over te laat komen en het gebruik van materialen zijn voor iedereen duidelijk. De cultuur en de sfeer van onze school wordt mede bepaald door het maken en naleven van afspraken door leerkrachten, leerlingen en ouders. Maar ook de wijze waarop leerkrachten en leerlingen met

elkaar omgaan, hoe leerlingen onderling met elkaar omgaan, de omgang tussen leerkrachten onderling, het omgaan van leerkrachten en ouders.

Het protocol houdt niet in, dat gedrag wat niet in de afspraken is vastgelegd, automatisch wel toelaatbaar is.

Het protocol mag het spontane omgaan van alle betrokkenen met elkaar niet in de weg staan. Bij het vaststellen van de afspraken moet rekening gehouden worden met de aard en het sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau van de leerlingen.

Hoofdstuk 1 Doelen

Doelen

- Het creëren van een goed pedagogisch klimaat waarbinnen alle betrokkenen zich prettig en veilig voelen.
- Het bijdragen aan preventie van machtsmisbruik in ruime zin.
- Het bevorderen en bewaken van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsaspecten voor alle betrokkenen bij hun werk op onze school.
- Het bewaken van de privacy van alle betrokkenen.

Hoofdstuk 2 Uitwerking gedragscode

1. Gedrag op school

Het streven naar gelijkwaardigheid binnen de school houdt in dat de volgende gedragingen niet worden getolereerd:

- Grappen met een vernederende strekking die kwetsend bedoeld zijn.
- (Seksueel getinte) opmerkingen over of vragen naar uiterlijk en/of gedrag van een ander, die als vervelend kunnen worden ervaren.
- Handtastelijkheden die als vervelend kunnen worden ervaren.

2. Schoolse situaties

In klassensituaties:

- In de onderbouw en in de middenbouw kunnen leerlingen op schoot worden genomen en/of worden geknuffeld. Dit gebeurt niet als de leerling het zelf niet wil.
- Troosten, bemoedigen, belonen, feliciteren e.d. van leerlingen is essentieel binnen het schoolklimaat. De wensen van leerlingen worden hierin gerespecteerd. Leerlingen hebben het recht aan te geven wat zij prettig of niet prettig vinden. Spontane reacties bij troosten, bemoedigen en belonen d.m.v. een schouderklopje of arm om de schouder zijn mogelijk.
- In overvolle ruimtes kun je een leerling even vastpakken om ongelukken of ongewenste aanrakingen te voorkomen. Indien mogelijk vastpakken bij de pols of schouders
- In de rust van de klas d.m.v. het aanraken van schouder of arm even de aandacht van de leerling vragen.
- In al deze gevallen is het uiteraard belangrijk om in de gaten te houden of dit voor de betreffende leerling acceptabel is.

- Vechtende leerlingen, na mondeling verzoek te stoppen, vastpakken bij de pols om ze te scheiden.
- Onacceptabel of brutaal gedrag van leerlingen eerst mondeling proberen te laten ophouden en indien dat niet werkt, door vastpakken te laten stoppen.

- Gymnastieklessen:
De onderbouwgroepen kunnen zich in één ruimte omkleden. Vanaf groep 3 kleden de jongens en meisjes zich gescheiden om. De leerkracht is in de ruimte van het andere geslacht aanwezig wanneer dit nodig mocht zijn

- Het lichamelijk contact tussen een leerkracht en een leerling:
 - Hulpverlening bij uitvoeren van gevraagde oefenstof op verantwoorde wijze.
 - Beveiliging bij oefenstof die uitgevoerd wordt.
 - Noodzakelijke en erkende EHBO-aanrakingen.

- Eén-op-één situaties:
Probeer zo min mogelijk met één leerling in de klas of een andere ruimte achter te blijven, waarin jij en de leerling niet zichtbaar zijn.

- Bespreken van onacceptabel gedrag:
Leerlingen die gedrag vertonen dat als onacceptabel wordt ervaren, worden hierop in ieder geval aangesproken. Afhankelijk van de situatie gebeurt dit individueel of in klassenverband. Bedoeld wordt gedrag zoals beschreven onder “gedrag op school”. De ouders/verzorgers van de betreffende leerling(en) kunnen worden ingelicht en worden indien nodig uitgenodigd voor een gesprek om samen met de leerkracht (met eventueel de leerling) afspraken te maken.
Onacceptabel gedrag van de leerkrachten wordt individueel met de betrokkene besproken. Dit gebeurt door de directie van de school of door de vertrouwenspersoon.

- Speelpleingedrag en gedrag in de klas:
Het lichamelijk contact tussen een leerkracht en een leerling:
 - Vechtende leerlingen, na mondeling verzoek te stoppen, vastpakken om ze te scheiden.
 - Onacceptabel of brutaal gedrag van leerlingen eerst mondeling proberen te laten ophouden en, indien dat niet werkt, door vastpakken te laten stoppen

- Toiletgebruik:
Leerlingen van de onderbouw en de laagste groepen van de middenbouw mogen geholpen worden bij het verschonen. Vraag altijd vooraf aan het kind of het hulp wil hebben. In de midden- en bovenbouw zijn er aparte jongens en meisjes toiletten. Voor de meisjes in de bovenbouw zijn er speciale voorzieningen.

3. Verbaal en/of lichamelijk geweld

Wij vragen van allen die bij school betrokken zijn, extra inzet en aandacht voor een goed pedagogisch klimaat voor alle leerlingen.

Voor onderwijs gevend en onderwijsondersteunend personeel van onze school geldt:

- Behandel alle leerlingen en hun ouders gelijkwaardig.

- Hanteer geen grof, intimiderend taalgebruik en/of lichamelijk geweld.
- Zie er op toe dat de leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders en ten opzichte van leerkrachten en onderwijsondersteunend personeel geen grof, intimiderend taalgebruik en/of lichamelijk geweld hanteren binnen school.
- De namen van leerlingen die tijdens het buitenspelen betrappt worden op grof, intimiderend taalgebruik en/of lichamelijk geweld worden doorgegeven aan de groepsleerkracht zodat die hierop in kan spelen en er een aantekening van maakt. Bij herhaling worden de ouders ingelicht.
- Neem duidelijk afstand van grof, intimiderend taalgebruik en/of lichamelijk geweld door collegae, ouders en andere volwassenen binnen de school. Maak dit ook kenbaar.

Voor ouders van leerlingen die onze school bezoeken geldt:

- Ouders hanteren geen grof, intimiderend taalgebruik en/of lichamelijk geweld binnen school of op het schoolplein.
- Bij overtreden van deze afspraken kan de directie besluiten tot het overgaan van een contract.
- Indien ouders zich vervolgens niet houden aan de richtlijnen van het contract, kan de directie overgaan tot het geven van een toegangsverbod voor het schoolplein en/of de school.
- Indien nodig wordt er ook aangifte gedaan tegen deze ouder.

4. Plagen en pesten

Wat is plagen?

Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn kinderen gelijkwaardig aan elkaar, er is geen machtsverhouding. De rollen liggen niet vast. De ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig.

Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en /of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Wat is pesten?

'Iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen verricht door één of meerdere personen.' ¹

1 APS, Expertisecentrum, Utrecht 2012

Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest. Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos.

Pesten is een belangrijk aandachtspunt. Voor pestproblemen zijn geen kant en klare oplossingen. Ieder geval van pesten heeft een andere oorzaak en heeft een eigen aanpak nodig. Eén ding staat voorop: Pesten wordt niet getolereerd bij ons op school.

Pesten is gedrag dat niet te tolereren valt. Pesten ontstaat wanneer kinderen onvoldoende weerbaar zijn om tegen het pestgedrag op te treden. Daarom hebben wij als school ervoor gekozen om de kinderen nadrukkelijk weerbaar te maken. Vanaf het moment dat de kinderen op school komen leren we kinderen te handelen volgens het stappenplan

- Stap 1 Stop, hou op!
- Stap 2 Stop, hou op! Ik ga naar juf/meester
- Stap 3 Leerling gaat naar de leerkracht. De leerkracht heeft gesprek met betrokken leerlingen
- Wat is er gebeurd?
 - Hebben jullie op tijd de pleinwacht ingeschakeld?
 - Wat helpt jou om herhaling te voorkomen?
 - Eventueel leerling of leerlingen naar binnen sturen om de leerling(en) uit de situatie te halen en eventueel sanctie op leggen als het iets is wat al vaker is besproken
 - Na "rustpauze" eventueel nog weer in gesprek met leerling en vervolgstappen doornemen.
 - Indien nodig wordt er voor de leerling een passende straf gezocht: volgende pauze binnen blijven, tijdens vrijspelen een opdracht maken enz.
- Stap 4 Bij herhaling van incident:
Vindt de herhaling van een incident op korte termijn plaats dan treedt stap 4 in werking: (anders treedt stap 3 nogmaals in werking)
Als dat het geval is dan worden onderstaande stappen gevolgd.
Voor de leerling wordt een passende straf gezocht: volgende pauze binnen blijven, tijdens vrijspelen een opdracht maken enz. enz.
Deze straf is duidelijk zwaarder dan die bij stap 3

In de bijlage is een schema opgenomen waarin alle stappen en de eventuele vervolgstappen schematisch weergegeven zijn.

Ieder schooljaar starten wij met de Gouden weken. In deze eerste weken van ieder schooljaar werken we aan het groepsklimaat. We spreken samen de gedragsregels van de klas af, zodat ieder weet: Zo doen we het hier! Als je weet wat er van je verwacht wordt, kun je elkaar daar ook op aanspreken.

In de school werken we met het programma van KiVa (www.kivaschool.nl) KiVa heeft tot doel om er voor te zorgen dat iedere leerling met plezier naar school gaat. Op het moment dat een leerling niet meer met plezier naar school gaat, ga je als groep kijken hoe je de betreffende leerling kunt helpen. Ieder is hiervoor verantwoordelijk. Indien het niet lukt om met klassengesprekken het probleem op te lossen, wordt er gekozen voor de Steungroep-aanpak. Er wordt dan een steungroep geformeerd door een gespecialiseerde leerkracht/onderwijsassistent te vragen het probleem aan te horen en te proberen hier een oplossing voor te vinden. Dit doen we door een steungroep te vormen die bestaat uit: de veroorzaker, iemand in wie de getroffene veel vertrouwen heeft, een aantal andere leerlingen die het proces kunnen doorbreken. Samen met de gespecialiseerde leerkracht wordt gekeken wat ieder van de steungroep leden kan doen om de leerling weer het plezier in school terug te kunnen geven. Het is bewezen dat de aanpak van KiVa het pestgedrag terugdringt en het welbevinden van de leerlingen verhoogt.

Pesten gebeurt vaak op momenten buiten het gezichtsveld van de leerkrachten en ouders, bijvoorbeeld tijdens het naar huis gaan of even een opmerking in de gang. Als school kun je helaas niet alles waarnemen, dus zijn wij ook afhankelijk van signalen van kinderen en ouders.

Naast verbaal en fysiek pesten bestaat er ook pesten via de digitale weg. Om deze reden worden er in de groepen 6 t/m 8 Social Media lessen gegeven door een hiervoor specifiek opgeleide leerkracht. Deze lessen zijn erop gericht om kinderen bewust te leren omgaan met sociale media. Indien alle inzet niet leidt tot het positief beïnvloeden van het gedrag van de pester zullen we overgaan tot de stappen die beschreven staan in bijlage 1 (Richtlijnen bij herhaaldelijk ongewenst gedrag).

Hoofdstuk 3 Privacy

Onze manier van werken brengt met zich mee dat meerdere personen met een bepaalde leerling te maken krijgen. Het is goed om de privacy van leerlingen en ouders te beschermen. De leerlingendossiers zijn alleen toegankelijk voor leerkrachten, MIB en directie. Het papieren dossier zit in een afgesloten kast. In de toekomst zal dit papieren dossier verdwijnen. Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties en uitslagen van testen worden als privacygevoelige gegevens beschouwd. Degene die deze gegevens heeft gekregen, mag ze alleen binnen school gebruiken ten dienste van een goede begeleiding van de leerling. Andere, aan school verbonden personen, kunnen ook over deze gegevens beschikken als dat in het belang is van het kind. Als deze gegevens aan derden zouden moeten worden verstrekt, zal eerst aan de ouders toestemming gevraagd worden. Ook dient de MIB-er instemming te verlenen

Hoofdstuk 4 Tot slotte

Bij zaken, die niet in het Protocol van onze school genoemd worden, beslist de directie na overleg met het team.

Bijlage 1 Richtlijnen bij herhaald ongewenst gedrag leerlingen en ouders/verzorgers

Bij verbaal of fysiek geweld door leerlingen:

(schelden, schoppen, slaan, bedreigen)

Wij vinden het belangrijk dat we kinderen leren weerbaar te worden en zelf de strubbelingen op te lossen. Dit maakt ook dat we incidenten niet onmiddellijk oplossen, maar kijken hoe dit proces tussen de leerlingen opgelost wordt. Uiteraard laten we een onveilige situatie niet bestaan, dan zullen we direct ingrijpen.

Mocht echter het gedrag van een leerling regelmatig escaleren dan kijken we samen met ouders welke hulp er georganiseerd moet worden, om het gedrag te kunnen veranderen.

Hoe gaat dit proces in zijn werk:

- 1^e keer Leerkracht gaat met het kind in gesprek en wijst hem op het niet acceptabele gedrag. Ouders worden ook op de hoogte gebracht. Er wordt een notitie gemaakt binnen ParnasSys.
- 2^e keer Ouders bellen en samen met het kind afspraken maken op voorkoming van het gedrag. Er wordt een notitie gemaakt binnen ParnasSys.
- 3^e keer Ouders bellen en leerling krijgt brief mee met laatste waarschuwing, die door ouders moet worden ondertekend. De getekende brief komt in ParnasSys.
- 4^e keer Ouders krijgen verzoek de leerling op te halen en de leerling wordt voor bepaalde tijd geschorst. De schorsing wordt ook gemeld aan de CvB, de leerplichtambtenaar en de inspectie.

Bovenstaande richtlijnen worden gevolgd en genoteerd in ParnasSys. In het onderwerp wordt respectievelijk genoteerd: laatste waarschuwing, time out of schorsing. Alle teamleden worden geïnformeerd, zodat iedereen weet welke leerling zich niet aan de afspraken houdt.

Bij verbaal of fysiek geweld ouders:

(schelden, schoppen, slaan, bedreigen)

- 1^e keer Directie inschakelen. Directie gaat met betrokkenen en de desbetreffende ouder in gesprek.
- 2^e keer Officiële schriftelijke waarschuwing met daarin omschreven, dat ouders bij een volgende overtreding een spreek- en/of toegangsverbod krijgen. CvB wordt geïnformeerd.
- 3^e keer Spreek- en/of toegangsverbod. CvB wordt ingeschakeld.

De genomen acties t.o.v. ouders “verjaren” niet.

Ongewenst gedrag

